

PSİKİYATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN FARKLI YAŞLARDAKİ BİREYLERİN CİNSEL DOYUMLARININ VE CİNSEL MİTLERE OLAN İNANIŞLARININ İNCELENMESİ

Tayfun Özbek¹, Aybüke Nihal Dik¹, Can İbiş¹, Gülsüm Zuhul Kamış¹, Görkem Karakaş Uğurlu²

¹Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Ankara

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara

Giriş: Dünya Sağlık Örgütü'ne göre cinsellik, yaşam boyunca deneyimlenen, insan yaşamının temel unsurlarından olan cinsel ilişki; cinsiyet rolleri, yönelim, erotizm, haz, yakınlık, üremeyi kapsar. Cinsellik, yaşam doyumunun önemli belirleyicisi ve sağlıklı yaşlanmanın göstergesidir. Ancak toplumda yaygın olarak yaşlılıkta cinselliğin sona erdiğine inanılmaktadır. Çalışmamız, psikiyatri polikliniğine başvuran farklı yaş gruplarındaki bireylerde cinsel doyumla cinsel mitlere inanma düzeyini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntemler: Çalışma için Ankara Bilkent Şehir Hastanesi 2 Nolu Etik Kurulu'ndan (Tarih:02/10/2024 No:TABED 2-24-568) onam alınmıştır. Psikiyatri Polikliniğine başvuran, 18 yaş ve üzeri, okuryazar, halihazırda cinsel partneri bulunan, çalışmaya katılmayı kabul eden bireyler dâhil edilmiştir. Demans/organik mental bozukluk, mental retardasyon, psikotik bozuklukluk tanısı olan, ana dili Türkçe olmayan ve okuryazar olmayan bireyler dışlanmıştır. Veriler SPSS 26 programıyla analiz edilmiştir.

Sonuçlar: Yaş ortalaması 58,4±18,3 (23-82), Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği (GRCDÖ) toplam puanı ortalama 40,2±21,6 ; Cinsel Mitler Ölçeği (CMÖ) ortalama 99,21±22,9; Hastane Anksiyete Ölçeği ortalama 7,7±4; Hastane Depresyon Ölçeği 5,7±3,6 olarak bulundu. GRCDÖ'ye göre katılımcıların sıklık (4,6±2,4), doyum (6,6±4), dokunma (4,7±4,6), empotans

(6,3±3,9), erken boşalma (5,5±3), anorgazmi (6,9±4,3) alanlarında sorun yaşadığı görüldü. CMÖ'ye göre cinsel yönelimle ilgili mitlerle ilişkili puanların yüksek olduğu görüldü. CMÖ toplam puanıyla yaş ve GRCDÖ toplam puanı arasında (sırasıyla p<0,001 ; p=0,008); GRCDÖ toplam puanıyla yaş, anksiyete ve depresyon puanları arasında anlamlı pozitif ilişki saptandı (sırasıyla p<0,001 ; p=0,028 ; p=0,007). GRCDÖ toplam ve sıklık, doyum, dokunma alt ölçekleriyle CMÖ toplam ve tüm alt ölçeklerinde ileri yaşta olanlar genç gruba göre anlamlı olarak daha yüksek puan aldı (p<0.05).

Tartışma ve Sonuç: Yaşlanma, cinsel işlevleri ve eş ilişkilerini etkileyebilir. Bizim çalışmamızda cinsel doyum ölçeğinde cinsel işlevler dahil çeşitli alanlarda bozulmalar olduğu, bozulmaların ileri yaşta daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatüre bakıldığında 60 yaş üstü bireylerin %46'sının cinsel olarak aktif olduğu, %24'ünün cinsel hayatından memnun olmadığı bildirilmiştir. Katılımcılarda cinsel mitlere katılmanın düşük olması dikkat çekici bir bulgudur. Cinsel doyumun yaşam tatmininin önemli bir yordayıcısı olduğu düşünüldüğünde ileri yaşta da cinsel sağlığın korunması ve iyileştirilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Cinsellik, cinsel mitler, cinsel doyum, cinsel işlev, yaşlılık